

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 150 lir (za inozemstvo 200 lir), polletno 75 lir, mesečno 15 lir. Plača in toži se v Ljubljani

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsako sredo

Ljubljana, sredo 24. januarja 1945

Preis - Cena L 2'—

Socialna pomoč

Združenje industrijev in obrtnikov razglasa:

Predsednik Pokrajinske zveze delodajalcev je prejel od predsednika Pokrajinske uprave div. generala Leona Rupnika naslednji dopis št. 72/1 pr. z dne 17. januarja 1945:

»V zvezi z mojim vabilom, s katerim ste bili pozvani, da organizirate božično nabiralno akcijo za Socialno pomoč med člani Zveze delodajalcev, vam naročam, da najkasneje do konca januarja t. l. predložite meni seznam vseh onih članov Zveze delodajalcev, ki se do sedaj sploh niso ali so se le delno odzvali pozivu k prispevanju in niso še odposlali njim odmerjenih prispevkov za Socialno pomoč.«

Z ozirom na ta dopis prosimo podjetja, ki se doslej še niso ali so se le delno odzvala pozivu k prispevanju, da nam do 26. t. m. nakažejo odmerjeni jim prispevek, da bo predsednik Pokrajinske zveze delodajalcev lahko v določenem roku poročal gospodu prezidentu v smislu njegovega naročila.

Božična nagrada delavcem v delovni službi

Vrhovni komisar je odločil, da morajo delodajalci plačati božično nagrado tudi za čas, v katerem delodajalci opravljajo obvezno vojno službo izven obratov, ker z vpoklicem ne smejo biti delodajalci prikrajšani.

To odločbo Vrhovnega komisarja sporoča Združenje industrijev članom v vednost in ravnanje.

Božična nagrada — obvezen izdatek

Pokrajinska zveza delodajalcev nas je obvestila, da je finančna direkcija odločila, da je smatrati božično nagrado delavcem in nameščenecem, ki se izplača po nalogu Vrhovnega komisarja, pri odmeri pridobnine po knjigah kot obvezen izdatek, ki je v zvezi z rednim poslovanjem podjetij. Na enak način se bo izplačilo božične nagrade upoštevalo tudi pri odmeri družbenega davka.

Božična nagrada, ki se je morala po nalogu Vrhovnega komisarja izplačati uslužbenecem že meseca oktobra 1944, v višini tri četrtine mesečne plače, odn. 144 urnih mezd, je oproščena plačila uslužbenškega davka, posebnega prispevka za narodno obrambni sklad in samoupravnih doklad. Obdavci se le tisti del božičnice, ki se nanaša na poslednje četrtletje 1944.

S tem obveščamo vse članstvo zaradi pravilnega ravnanja in prijavi pri davkariji.

Združenje trgovcev.

Dodatne nakaznice v zvezi z uvedbo nočnega obratovanja

Z uvedbo nočnega dela v industrijskih podjetjih je Združenje industrijev zaprosilo Pokrajinski prehranjevalni zavod, da naj prizna osebo, zaposleno pri nočnem delu, značaj težkega delavca glede prejemanja dodatnih živiliških nakaznic.

Na to vlogo je »Prevod« sporočil načelno stališče nemškega svetovaleca za prehrano, da uvedba nočnega dela v industrijskih podjetjih ne more vplivati na kategorijo dodatnih nakaznic zaradi česar bo delavstvo, ki je zaposleno namesto podnevi le ponoči, prejelo le take dodatne nakaznice kot doslej. Pač pa priporoča nemški svetovalec za prehrano, da se obrnejo podjetja, katera doslej še nimajo obratnih kuhinj, na nemškega svetovaleca pri šefu pokrajinske uprave.

Nemška kemična proizvodnja in južnovzhodne dežele

Pri nemški kemični proizvodnji so barve in umetna gnojila na prvem mestu. Pomen in obseg nemške industrije barv sta splošno znana. V letih 1877. do 1914. je prišlo od vse proizvodnje barv in barvil skoraj 70% na nemške patente. V tej dobi je bilo prijavljenih okrog 10.000 patentov, ki opisujejo in določajo proizvodnjo kakih 50.000 barvil. Po prvi svetovni vojni se je proizvodnja sintetičnih barv in barvil sicer nekoliko omejila, industrija barv pa bo tudi po sedanji vojni imela za svoje izdelke mnogo odjemalcev, zlasti v onih deželah, v katerih so se začele šele v zadnjem času uveljavljati umetne tekstilne surovine. To velja predvsem za dežele južnovzhodne Evrope, kjer se že zdaj pri tekstilni proizvodnji iz umetnih vlaken uporabljajo samo proizvodi nemške industrije barv.

Pri kmetijski proizvodnji Srednje, Zapadne in Severne Evrope imajo v zadnjih letih vedno večjo vlogo umetna gnojila. Tako se je na pri-

mer v Nemčiji od leta 1933. potrošnja dušika in kalija skoraj podvojila. Približno v isti meri se ta potrošnja zvišuje na Nizozemskem in v severnih evropskih deželah, precej pa se je povečala v zadnjih letih tudi v Italiji. Na jugovzhodu pa razen v Grčiji umetna gnojila še niso prišla do prave veljave. V Romuniji je bilo pred sedanjo vojno pogojeno z umetnimi gnojili samo 6,2% kmetijskih zemljišč, dosti večja pa tudi v drugih južnovzhodnih deželah ni bila uporaba umetnih gnojil, ki pridejo v poštev samo pri nekaterih posebnih kulturah sočivja in sadnega drevja, dočim se pri velikih žitnih in drugih kulturah sploh ne uporabljajo. Tako je bilo na jugovzhodu pred sedanjo vojno do 80% kmetijskih zemljišč brez umetnih gnojil.

Kmetijstvo južnovzhodnih dežel se je zavzelo za umetna gnojila šele v zadnjih letih, ko se je razvila izmenjava blaga z Nemčijo, pri čemer

je kmetijska proizvodnja južnovzhodnih dežel dosegla take cene, da ni nabava umetnih gnojil predstavljala nobene obremenitve. Poleg tega so v večini južnovzhodnih dežel udomastili umetno gnojenje tudi nemški strokovnjaki. Tako si je nemška kemična industrija tudi za to svojo pannonogo pridobila na jugovzhodu dobre odjemalce.

Pomen nemške kemije v nemškem in svetovnem gospodarstvu pa je dobro označeno tudi z naslednjimi podatki, ki jih navaja »Südost-Echo«:

Pred sedanjo vojno je od svetovnega izvoza kemične proizvodnje prišla na nemške kemične proizvode približno ena četrtina, v povprečju zadnjih let pa pride od vsega nemškega izvoza na kemično proizvodnjo več ko ena šestina. Od nemškega izvoza kemičnih proizvodov prevzema tri četrtine celinska Evropa, pri čemer je delež južnovzhodnih dežel večji od leta do leta.

Turške gospodarske skrbi

V »Südost-Echo« piše Schmitz Paul o turških gospodarskih skrbih med drugim naslednje:

Ze neposredno po pretiranjih diplomatskih in gospodarskih odnosov z Nemčijo je že začela turška vlada v spoznanju s tem priklanih gospodarskih težav tipati pri Britancih in Amerikancih, da bi si zagotovila s pogajanjem z anglosaškimi silami nadomestilo za odpadli nemški uvoz. Vsa ta prizadevanja so ostala do danes, tri mesece po pretiranjih odnosov, še brez uspeha.

Ker Turčija ni mogla doseči, da bi prišlo z anglo-ameriškimi činitelji v Ankari do zadovoljive rešitve nerešenih gospodarskih vprašanj, se je turška vlada odločila, da pošlje posebno delegacijo najprej v London, nato pa še eno v Washington, da si zagotovi uvoz

ve, oddelek »Betriebsarbeit«, in zaprosijo za odobritev obratnih kuhinj, da bodo lahko delavstvu nudile v nočnem času en topel obrok hrane.

Prodaja šolskih knjig

Šef pokrajinske uprave — komisar za cene za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo odredbo:

Clen 1. Šolske knjige se morajo prodajati po cenah, ki jih določi komisar za cene za Ljubljansko pokrajino.

Pri prodaji šolskih knjig dajejo založniki knjigotročcem na drobno enak popust in sicer 15% od odobrene cene.

Kjer je prodaja šolskih knjig vezana s posebnimi prevoznimi stroški, sme prodajalec zaračunati še 5% od odobrene cene. Zaračunavanje kakršnih koli pribitkov je prepovedano.

Za že izdane šolske knjige se prodajna cena zniža za 10%.

Clen 2. Kršitelji te odredbe se kaznujejo po določbah naredb o upravnem kazenskem postopku v stvarih, zadevajajočih cene v Ljubljanski pokrajini.

Clen 3. Ta odredba stopi v veljavo na dan objave v »Službenem listu«. Z istim dnem se razveljavijo vsi predpisi, ki nasprotujejo tej odredbi.

za Turčijo življenjsko važnega blaga in da bi na ta način kompenzirala iz Nemčije izostali uvoz. Težave, ki jih delajo Turčiji tako Britanci ko Amerikanci — kakor to poroča turški gospodarski list »Türk Ekonomist« — so načelne prirode. Sicer so tako v Londonu ko v Washingtonu pripravljeni, dobaviti Turčiji nekatere predmete, toda kot pogoj za te dobave zahtevajo znižanje vrednosti turškega funta, oziroma novo določitev menjalnega tečaja za turški funt in dolar ter za turški funt in funt sterling. Samo pod tem pogojem so Angleži in Amerikanci pripravljeni plačati Turčiji za nabavljeno blago nominalne cene, ki jih je prej plačevala Nemčija. Relacija med dolarjem in turškim funtom, ki je bila dosedaj določena na 130 turških piastrov za 1 dolar, naj bi se po ameriškem predlogu fiksirala na 250 piastrov za dolar. Z drugimi besedami se pravi to: Amerikanci zahtevajo kot pogoj svojih dobav Turčiji razvrednotenje turškega funta za približno 50 odstotkov proti dosedanji pariteti. V istem okviru se gibljejo tudi angleške zahteve. Pri tem pa Britanci in Angleži ne prevzamejo nobene garancije, da bi se na novi podlagi turške uvozne in izvozne potrebe zadostile v zadostni meri.

Ker še vedno ni kompenziran ustavljeni nemški uvoz in zaradi anglo-ameriških zahtev, ki zelo zmanjšujejo upanje na oživiljenje turške zunanje trgovine, se je po-

javilo v Turčiji precejšnje pomankanje blaga. Posledica tega je, da so se cene za uvozno blago v zadnjih treh mesecih zvišale za najmanj 30 odstotkov. Ta dvig cen je povzročil tudi zvišanje cen na domačem trgu, da se je življenjski indeks v istem času zvišal za najmanj 18 odstotkov. List »Türk Ekonomist« pa meni, da je dvig cen v resnici višji. Cena za zlato se je v istem času dvignila za 20 odstotkov, kar pa je manj posledica gospodarskih ko pa političnih vzrokov.

Turki so po pretiranjih odnosov z Nemčijo ponovno načeli tudi vprašanje anglo-ameriških dobav orožja, kakor je pred kratkim poročal turški list »Cumhuriyet« so bili v Londonu in Washingtonu pripravljeni ustreči turškim predlogom. Toda tudi tu so nastale težave, kakor navaja prej omenjeni turški list. Te težave izvirajo po stockholmskih informacijah iz intervencije Sovjetske unije, ki je pod vplivom sedanjih vojnih dogodkov mnenja, da je trenutno vsako pošiljanje orožja v Turčijo čisto odveč, ker je sedaj argument nemškega ogrožanja Turčije odpadel. Turčija in Nemčija nimata nobenih skupnih mej ter je zato tudi nepotrebno vsako oboroževanje Turčije proti Nemčiji, kar se je prej smatralo na anglo-ameriški strani kot potrebno.

Sovjetska unija je v tem smislu intervenirala tako v Londonu ko v Washingtonu in imela najbrže tudi uspeh. Tako je ostala Turčija brez potrebnega uvoza, dobila pa ne bo niti orožja, na kar je po pretiranjih svojih odnosov z Nemčijo trdno računala.

Ustavlien lesni izvoz iz Finske

Švedski časopis za lesne izdelke je pred kratkim poročal iz finske prestolnice, da se je finski lesni izvoz zaradi pretiranj finsko-nemških odnosov čisto ustavil. Računajo tudi s tem, da se v bližnji bodočnosti lesni izvoz ne bo mogel razviti. Menijo, da se bodo znatne količine jamskega lesa, ki se še niso izvozile, uporabile v deželi sami kot kurivo.

Zimska sečnja bo uspešna, če bodo mogli delavci priti dovolj

hitro s fronte domov, da se vojni dogodki čisto nehajo in da so popolnoma znani mirovni pogoji, ker je potem šele mogoča pravilna kalkulacija.

Učite se stojepisja!

Praktično znanje koristno vsakomur. — Novi tečajji pričenejo redno vsak teden. — Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofel učni zavod«, Ljubljana, Domobranska ulica št. 15

Šota kot rezerva energij

Po svoji vrednosti kot surovina je šota sicer daleč za premogom, njeno pridobivanje in izkoriščanje pa je razmeroma lahko in tudi zelo koristno, ker se izkoriščena šotišča lahko uspešno uporabijo kot kmetijska zemljišča. Po cenitvi iz l. 1938. obsegajo šotišča v Nemčiji okrog 400.000 ha, v obdavnaskih pokrajinah pa še 32.000 ha. Skladi šote so povprečno debeli po 3 metre, ponekod na Vzhodnem Pruskem pa grede tudi v globino do 40 metrov. Spodnji skladi šote so dobri za kurjavo, iz zgornjih pa se pridobivajo industrijska vlakna za izolacijo ter za proizvodnjo umetne klobučevine. V Nemčiji so l. 1938. tako porabili 575 ton vlaken iz šote. Vsa ležišča šote v Nemčiji cenijo na 10 milijonov ton, mišljena pa je pri tem samo ona šota, pri kateri se da vsebina vode znižati od 90% na 25%.

S pridobivanjem šote ni dosti truda in stroškov. Štirje delavci narežejo na uro po 1 tono šote, z navadnim bagerjem, pri katerem so zaposleni trije delavci, pa se pospravi 30 do 40 ton. Pridelovanje šote je sezonsko delo. Šota je treba rezati, preden zmrzuje, kajti po odtalitvi je narezana šota, ki ima nad 40% mokrote, neuporabljiva.

Bencin iz šote na Danskem

V Danskem, ki je revna na premogu in lesu, je šota dostikrat podlaga vsega gospodarstva s kurjavo. V velikih napravah za šoto v Absjer pri Hadenleben se proizvaja poleg navadne šote tudi šotni koks, ki se zlasti uporablja v obratih z generatorji.

Iz šotnega olja, ki se ga dnevno proizvaja približno 6500 kg, se v zadnjem času izdeluje tudi bencin.

Španski zračno-prometni načrti

Španija projektira nove zračne proge v Francijo, Švico, Anglijo, Portugaleko in Italijo ter v Afriko in Južno Ameriko. Na konferenci o ureditvi povojnega zračnega prometa, ki je bila nedavno v Chicagu, je španski zastopnik izjavil, da hoče Španija vse te proge samostojno urediti in voditi. Na nedavno odprti zračni progi Lizbona-Madrid-London so bila uvrščena v službo popravljena Douglas letala, ki sprejemajo po 15 potnikov.

Produkcija premoga v Južni Afriki

Ze pred sedanjo vojno je premo-govništvo Južno-afriške unije precej napredovalo, med vojno pa je v takem razvoju, kakršnega niso nikdar pričakovali in kakršnega Anglija v normalnih razmerah tudi nikdar ne bi dopustila. Še bolj ko razvoj domače industrije je vzrok tega nepričakovanega razvoja in napredka v tem, da Anglija sama zaradi svoje premogovne krize pospešuje afriško premogovništvo, da bi pomagalo pri dobavah, ki jih Anglija sama ne zmore.

V primerjavi z letom 1932. se je produkcija premoga v Južno-afriški uniji l. 1942. podvojila, od leta 1941. do 1942. pa se je povečala od 20,2 na 22,1 milijona ton. Doslej so kopali premog v 68 rovi, zdaj pa izkoriščajo nekatera nova ležišča premoga, da stari rovi ne bi bili prehitro izčrpani. Afriški premog je potreben predvsem za preskrbo Francije, ki jo je prevzela Anglija, po vojni pa nameravajo Angleži znižati afriško produkcijo premoga spet na stopnjo, ki bi ustrezala samo domači potrošnji.

Jos. Bergman

trgovina s črevami in topilnica loja — Ljubljana, Poljanska c. 85-87

† Anton Cvenkel

V Grosupljem je umrl 16. t. m. g. Anton Cvenkel, veletrgovec iz St. Petra v Savinjski dolini, ki je užival velik ugled v slovenskih gospodarskih krogih, posebno pa ga je cenila Savinjska dolina kot svojega zaslužnega gospodarskega pionirja. Kakor za napredek gospodarstva, tako je pokojni mnogo delal in žrtvoval tudi za procvit in ugled svojega stanu.

Antonu Cvenku blag spomin, rodbini pa iskreno sožalje!

Sprememba izvršilnih določb o omejitvi električnega toka

Čl. 1. Trgovine obratujejo v času od 8. do 12.30 ure in od 13.30 do 16. ure; trgovine z živili obratujejo od 8. do 12.30 in od 14. do 18.; zasebni zavodi in zasebne pisarne določijo svoj delovni čas med 8. in 16. uro; izvzemši transportna podjetja.

Čl. 2. Ta naredba je stopila v veljavo 20. t. m.

Shranjevanje živil

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani je pod imenom »Koristna knjiga« ustanovila in založila zbirko praktičnih, koristnih knjig za vsakdanjo rabo, ki jih bo izšlo po 4 do 6 na leto. Prva letošnja knjiga je bila Lušicky-Merljak: Sodobna kuhinja, zdaj je izšla druga knjiga Shranjevanje živil in gospodinjskih pripomočkov, ki jo je spisal in zbral Vladimir Ličen, tretja knjiga: Jos. Zupanc: Konserviranje sadja bo pa v kratkem izšla.

Knjiga Shranjevanje živil, ki obsega 106 strani in stane 76 lir, ima dva dela. V prvem so splošna navodila in pojasnila, v drugem pa navodila za vskladiščenje in shranjevanje posameznih živil, poživil in gospodinjskih pripomočkov, navedenih po abecednem redu. Prvi del ima naslednja poglavja: Dolžnost trgovca z živili in poživili, oprema v trgovini in skladišču, zaščita trgovinskih prostorov in shramb pred zajedalci, vlago, vročino in mrazom, kontrola živil in poživil. V teh poglavjih so dana navodila za preprečenje velike škode, ki se dela z nepravilnim shranjevanjem živil in nesmotnim ravnanjem, ter za sodobno in vsem zahtevam ustrezajoče vodstvo trgovine, skladišča in hišne shrambe. Skrbno so zbrana tudi navodila za shranjevanje posameznih živil in pripomočkov, ki jih je navedenih nad 400, in je tako knjiga res dober in priporočljiv proročnik za trgovine in gospodinjstva.

Preskrba Španije z elektriko

Pri obnovi in razširitvi industrije in prometa v Španiji je največja ovira nezadostna proizvodnja premoga in elektrike. Proizvodnja sicer znatno napreduje, ne more pa dohajati vedno večje potrošnje. Od 1. 1935. do 1943. se je proizvodnja premoga sicer zvišala od 7,3 na 10,7 milijona ton, ostal pa je še vedno letni primanjkljaj okrog 1 milijona ton. Proizvodnja električnega toka se je v istih letih zvišala od 3,7 na 8 milijard kWh na leto, ni pa zadostna in so morali lani potrošnje precej omejiti. Lani je obratovanje vodnih električnih central močno ovirala dolgotrajna suša, zato bodo zgradili več kalorističnih central, v katerih bodo uporabljali katalonski rjavi premog. Letos bo dograjenih šest takih električnih central.

Jugo-Patent družba z o. z. - Ljubljana

Nova kategorizacija hišnih pomočnic in ekvivalent naturalnih prejemkov

Kategorizacija hišnih pomočnic (služkinj) in hišnic po naredbi Vis. komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 20. dec. 1941, št. 187, Službeni list št. 570-104 iz 1941, se spreminja tako, da se te osebe uvrstijo v IV. mezdni razred ne glede na kraj zaposlitve in njih dejanski zaslužek. Zavarovalni prispevki se predpisujejo v vsakem mesecu za 26 delovnih dni.

II.

Razveljavljata se kategorizaciji strojnikov in kurjačev pri mlatilnicah ter strokovnega pomožnega osebja v javnih bolnišnicah in zdravstvenih ustanovah, t. j. bolničarjev, bolničark, sester pomočnic itd., odobreni z rešitvami ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje z dne 13. jan. 1934, S. št. 76 in z dne 1. IV. 1930, St. št. 8102, z dne 1. XI. 1940, St. št. 28.628 in z dne 3. III. 1941, St. št. 3578.

To osebje se uvršča v mezdne razrede po določbah § 21 zakona o zavarovanju delavcev po njegovem dejanskem zaslužku.

III.

Tablica denarnega ekvivalenta naturalnih prejemkov v socialnem zavarovanju, določena z naredbo Vis. komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 19. XII. 1941, št. 188, Službeni list št. 571-104 iz 1941, se spremeni in se glasi:

Vrsta prejemkov	Na dan	Na teden	Na mesec	Na leto
za delavce				
I. Popolna oskrba s stanovanjem	16.50	99.—	412.50	4950.—
II. Hrana	15.—	90.—	375.—	4500.—
III. Posamezni obroki hrane:				
zajtrk	2.25	13.50	57.25	675.—
kosilo	7.50	45.—	182.50	2250.—
večerja	5.25	31.50	131.25	1575.—
za trgovske pomočnike in ostale nameščenice				
I. Popolna oskrba s stanovanjem	18.50	111.—	462.50	5550.—
II. Hrana	17.—	102.—	425.—	5100.—
III. Posamezni obroki hrane:				
zajtrk	2.50	15.—	62.50	750.—
kosilo	8.50	51.—	212.50	2550.—
večerja	6.—	36.—	150.—	1800.—
za delavce in uslužbenice				
IV. Stanovanje:				
1. soba, ki je hkrati kuhinja	1.50	9.10	38.—	456.—
2. 1 soba in kuhinja	2.50	14.80	61.80	741.—
3. 2 sobi in kuhinja	3.80	22.80	95.—	1140.—
4. 3 sobe in kuhinja	5.10	30.80	128.30	1539.—
5. vsaka nadaljnja soba	1.30	8.—	33.80	399.—
6. posebna soba s pohištvom	1.70	10.30	42.80	513.—
7. ležišče v skupni sobi	0.40	2.30	9.50	114.—
V. Kurjava:				
1. za 1 prostor	2.—	12.—	50.—	600.—
2. za 2 prostora	3.—	18.—	75.—	900.—
3. za 3 prostore	4.—	24.—	100.—	1200.—
4. za 4 prostore	5.—	30.—	125.—	1500.—
VI. Razsvetljava:				
1. za 1 prostor	0.40	2.40	10.—	120.—
2. za 2 prostora	0.60	3.60	15.—	180.—
3. za 3 prostore	0.80	4.80	20.—	240.—
4. za 4 prostore	1.—	6.—	25.—	300.—
VII. Obleka	3.—	18.—	75.—	900.—
VIII. Obutev	1.20	7.20	30.—	360.—
IX. Uporaba zemlje in živine — užitek zemlje:				
1. užitek zemlje za oral	1.50	9.—	37.50	450.—
2. konji ali krave	3.50	21.—	87.50	1050.—

X. Živila in ostale potrebščine:

1. pšenica	100 kg	235.—
2. soržica	100 "	230.—
3. rž	100 "	210.—
4. kuzuza	100 "	180.—
5. ječmen	100 "	190.—
6. oves	100 "	180.—
7. grah in fižol	1 "	10.—
8. krompir	1 "	6.—
9. pšenična moka	1 "	2.75
10. enotna krušna	1 "	2.20
11. ržena moka	1 "	2.20
12. koruzna moka	1 "	2.20
13. ječmenova moka	1 "	2.—
14. otrobi	1 "	1.90

15. kruh	1 "	2.30
16. slanina	1 "	19.—
17. mast	1 "	17.—
18. surovo maslo	1 "	28.40
19. olje	1 liter	16.90
20. sir, navadni	1 kg	22.40
21. mleko	1 liter	2.50
22. sladkor	1 kg	16.20
23. kava (žitna)	1 "	24.—
24. cikorijska	1 "	32.80
25. sol	1 "	1.50
26. riž	1 "	2.70
27. vino	1 liter	30.—
28. pivo	1 "	10.80
29. kis	1 "	9.40
30. petrolej	1 "	8.40
31. milo, enotno	1 kg	8.—
32. premog	100 "	45.—
33. drva, trda	100 "	40.—
34. drva, mehka	100 "	33.60
35. ena svinja na glavo (130 kg)		1500.—
36. ovca — koza na glavo		250.—

IV.
Te določbe stopijo v veljavo na dan objave v Službenem listu Šefa pokrajinske uprave v Ljubljani, imajo pa obvezno moč od 1. jan. 1945.

Obrtniški vestnik

Ureditve plač in mezd

Ureditve plač in mezd za obrate in samostojne oddelke obratov železarske, kovinarske in elektriške industrije ter železarskega in kovinarskega in elektriškega obrta je izšla v »Službenem listu« z dne 3. januarja 1945, kos 1 in velja na operacijskem področju »Jadransko primorje« za vse nameščenice in delavce, ki so zaposleni v naslednjih obratih:

1. železo proizvajajoči in predelajoči obrati,
2. kovine proizvajajoči in predelajoči obrati,
3. livarne,
4. obrati za jeklene in železne konstrukcije,
5. ladjedelnice,
6. obrati za gradnjo strojev, kotlov in pristojev (aparatur),
7. obrati za motorna vozila in dvigala,
8. elektriški obrati,
9. obrati za fino mehaniko in optiko,
10. obrati za letalstvo,
11. obrati za popllemenjenje tvari in sorodni obrati,
12. obrati za železnino, jeklenina-sto ni pločevinasto blago,
13. obrati za kovinsko blago in sorodni obrati.

Podrobna določila glede plač in mezd za nameščenice in delavce so razvidna iz uredbe.

Ureditve plač in mezd za mlinске obrate, stope za izdelovanje jedilnega olja in obrate za izdelovanje jedilnega olja je izšla v »Službenem listu« z dne 27. decembra 1944, kos 98 in velja na operacijskem področju »Jadransko primorje« za vse nameščenice in delavce, ki so zaposleni v naslednjih obratih:

1. vsi veliki, srednji in mali mlini (obratni obrati),
2. vsi obrati za izdelovanje jedilnega olja,
3. vse tovarne za izdelovanje jedilnega olja.

Ureditve je stopila v veljavo s 1. septembrom 1944. za nameščenice in s 1. meznim tednom v septembru 1944. za delavce in vajence.

Sukanec za čevljarje

Čevljarji iz Ljubljane in bližnje okolice, ki izvršujejo popravila čevljev, naj dvignejo pri Odseku za obrtništvo v Čopovi ulici 1 pooblastila za nakup čevljarjskega sukanca. S seboj je prinesel zadnji plačilni nalog Zavoda za socialno zavarovanje in poslovne knjižice zaposlenega pomočniškega osebja.

Gospodarske vesti

O poslovanju nemških državnih železnic v lanskem letu še niso sestavljeni končni podatki, iz Berlina pa poročajo, da so dohodki železnic od blagovnega prometa lani dosegli 5,7 milijarde mark kakor v letu 1943.

Indeks za nemško trgovino na debelo se je lani od oktobra do novembra zvišal od 117,7 na 117,9. To zvišanje od 0,2 odstotka je posledica sezonskega dviga cen nekaterih kmetijskih proizvodov. Da bi se pospešila oddaja, so bile zvišane odkupne cene za pšenico, krompir in krmo, in so se ti pridelki samo začasno nekoliko podražili, da bodo v poznejših mesecih spet cenejši.

Švedski dolg je dosegel ob koncu lanskega leta 10,5 milijarde švedskih kron, ob koncu leta 1939 pa je znašal 2,6 milijarde kron.

Višino dolgov USA označuje »Deu-

tsche Adria Zeitung« takole: Roosevelt je prevzel za 32,5 milijarde drž. dolgov, do danes pa jih je spravil na 258 milijard. Če si predložimo, da so v dosedanjih 156 letih severnoameriške zgodovine dosegli državni izdatki vsoto 480 milijonov dolarjev, tedaj stopi teh 258 milijard v kratkih 12 letih Rooseveltovega vladanja šele v pravo luč.

Izvoz naranč iz Španije je bil v zadnjih letih precej v zastoju, zdaj pa poročajo iz Madrida, da bodo do začetka marca izvozili v Anglijo 3 in pol milijona zabojev ali 185.000 ton naranč. To je prvo veliko angleško narančilo v Španiji med sedanjo vojno. Naranče iz Španije bodo prevažale angleške ladje.

Železniška tarifa v Franciji je bila nedavno zvišana v osebnem prometu za 40 odstotkov, v tovarnem pa za 70 odstotkov. V tovarnem prometu je bila tarifa zvišana zdaj drugič, prvo njeno zvišanje pa je znašalo samo 16 odstotkov.

Dragotin Hribar

pletanine

Ljubljana

Zaloška ulica 14

ŽELEZNINA
PINTER & LENARD
Ljubljana Dalmatinova ul.

Manufaktura — STARIN FRANC — Ljubljana — Pogačarjev trg štev. 3

Gostilna T. Grošelj

Ljubljana, Poljanska c. 7

LESKOVIC & MEDEN
LJUBLJANA

Žejn Rastislav

urar
Ljubljana
Mestni trg 20

„Ateba“ d. z o. z.

kemični proizvodi
Ljubljana - Prisojna ulica št. 5

Špedicija, transportno in paketno podjetje

Paketošped

Ljubljana — Kolodvorska ul. 41

„Platno“ d. z o. z.

Ljubljana — Celovška cesta

„TRIBUNA“

F. Lazar

Ljubljana, Karlovška cesta 4

FOTOTEHNIKA

d. z o. z.

Ljubljana - Dunajska 15

Telefon 41-35

Brata Vlaj

manufaktura in modna trgovina
Ljubljana — Wolfova ulica

„LANA“

tekstilno podjetje družba z o. z.

Ljubljana — Gregorčičeva ulica 5

Češnovar K.

Trgovina z mešanim blagom
Ljubljana

AVŠIČ IVAN

Ljubljana
Prešernova ulica

Gostilna Živec

Ljubljana - Rimska cesta

Krulc Jože

Mehanična delavnica
Ljubljana, Dolenjska 1

Gradbena komercijelna

d. z o. z.

Ljubljana, Kotnikova ulica 16

Jos. Vodnika dediči

kisarna, žganjarna
in vinska trgovina

Ljubljana - Celovška cesta štev. 42

Franciškovska
ulica 3

EVO

pralni
prašek

Dr. Th. & G. BOHME
Ljubljana

Modna trgovina **P. Magdič**

Ljubljana, Ulica 3. maja 12

Elektrotehnično podjetje

BOGATAJ IVAN

Kongresni trg 19 (poleg nunske cerkve)

Izvršilec vse električne instalacije in popravila. — Trgovina in zaloga
vseh vrst instalacijskega materiala. — Strokovno in solidno delo!
Nizke cene! Telefon 20-03

EDO GRABRIJAN

MANUFAKTURA

LJUBLJANA, MESTNI TRG 25

PAPIRNICA

M. Tičar

družba z omejj. zav.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1 - Sv. Petra cesta 26 - Tel. 29-34

Fabiani & Jurjovec
manufakturna trgovina
Ljubljana — Stritarjeva ulica šte. 5

»TOTRA« družba z o. z.
TVORNICA TRAKOV V LJUBLJANI

Izdeluje trakove za čevlje
vrvice za ribiče, pramena itd.

Gostilna pri „Dveh ribičih“
Vinko Ložič
Ljubljana — Janševa ulica šte. 3

Hotel Štrukel
Ljubljana

Špecialna trgovina otroških potrebščin

piciban

A. ENGELMAN
LJUBLJANA, Tavčarjeva 3

Nazor Anica
Ljubljana - Sv. Petra c. 7

Brata Lasan
trgovina z vinom in žganjekuha
Ljubljana VII

LEKARNA

Dr. G. PICCOLI

LJUBLJANA
nasproti Nebotičnika

Drogerija
„Sport“

Ljubljana
Stritarjeva ulica šte. 6

Knjigarna - Papirnica

L. Schwentner

lastnik A. Erbežnik

Ljubljana, Prešernova ul.

Salon Mira

A. Uratnik
Ljubljana, Mestni trg št. 7

Priporoča se

Kavarna Ulrik Vospernik

Ljubljana - Stari trg 24

Arbor

lesna trgovska in industrijska družba z o. z.

Ljubljana

Restavracija „FIGOVEC“

Andolšek Anton

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA

Priporoča se:

A. JANEŠ

delikatesna trgovina
Ljubljana, Ulica 3. maja

Učiteljska tiskarna d. d.
Ljubljana

Manufaktura
na debelo

ŠALAMUN & LAMPE

Ljubljana
Francišškanska 4
Telefon 37-89